

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖJŲ ASOCIACIJA

LRTA buveinės adresas: Gedimino pr.40/1, Vilnius, el. p. info@lrta.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191612168,
LRTA sąskaita LT 767044060000286917 AB SEB bankas

DĖL INTERNETO TINKLALAPIO [HTTPS://TEISEJAI.COM](https://teisejai.com)

2022 m. lapkričio 29 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos (toliau – ir LRTA) narė 2022 m. rugsėjo 23 d. kreipėsi konsultacijos į LRTA. Nurodė, kad internetiniame tinklapyje <https://teisejai.com> galima vertinti ir reitinguoti teisėjus. Mano, kad tokių puslapių egzistavimas ir galimybė jame reitinguoti teisėjus gali daryti įtaką teisėjų nepriklausomumui.

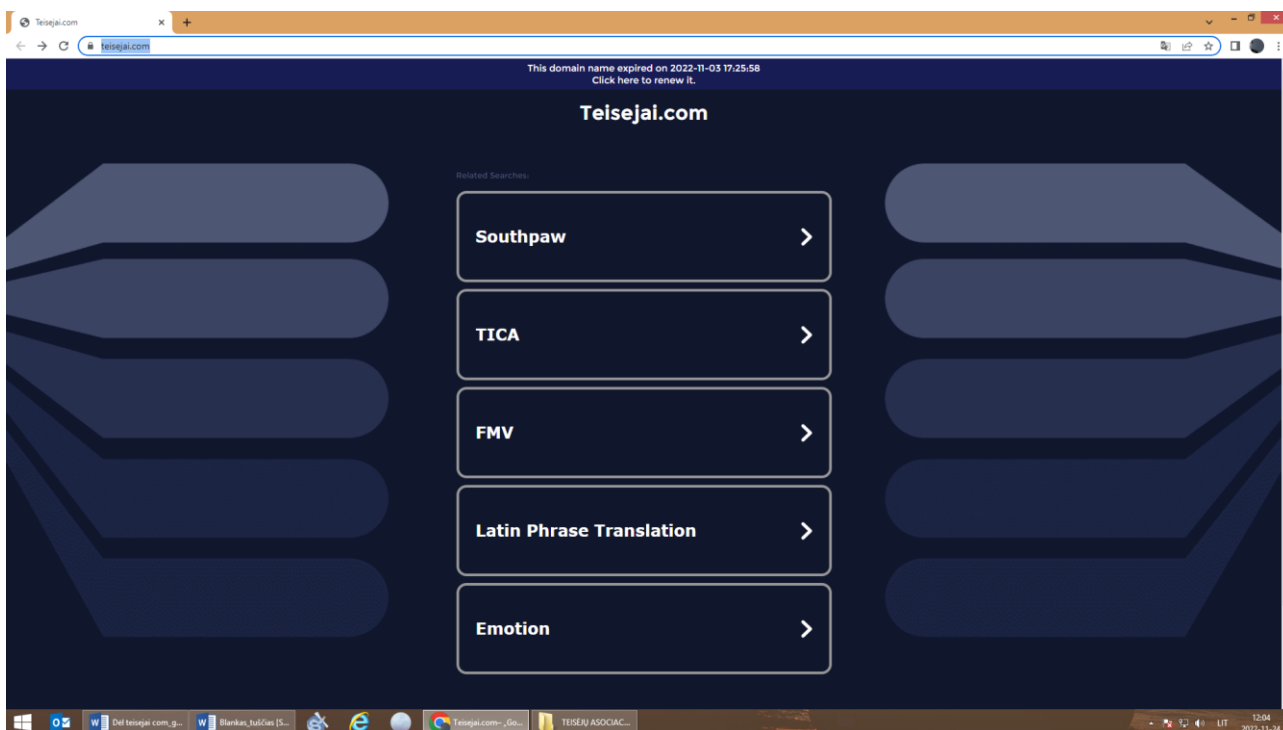
LRTA valdyba, atlikusi pranešime nurodytų aplinkybių vertinimą, konstatuoja:

1. Kiekvienas asmuo gyvendamas demokratinėje valstybėje turi teisę į asmens saviraiškos laisvę. Tai yra asmens teisė turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti. Įstatymai numato, kad niekas negali kliudyti ieškoti ir skleisti informaciją bei idėjas. Svarbu pabrėžti, kad, nors ši teisė yra ginama ir įtvirtinta Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnyje bei Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsnyje, ji nėra absoliuti. Laisvė reikšti įsitikinimus, gauti ir skleisti informaciją gali būti ribojama įstatymo nustatytais pagrindais, jei yra būtina apsaugoti žmogaus sveikatą, garbę ir orumą, privatų gyvenimą, dorovę ar ginti konstitucinę santvarką. Internetiniame tinklapyje <https://teisejai.com> išreikšta deklaracija, jog viešas informacijos skelbimas šiame tinklapyje yra susijęs su visuomenės teise kontroliuoti teisėjų bei teismų veiklą. Neaišku, ar teisėjų reitingavimas apskritai gali būti laikomas tinkama teisėjų veiklos „kontrolės“ forma, taip pat neaišku, kokie šiuo atveju yra tikrieji teisėjų ir teismų „veiklos kontrolės“, atliekamos teisėjų reitingavimo būdu, tikslai. Be to, neaišku, koks yra tikrasis tinklalapį valdančio asmens/asmenų suinteresuotumo teisėjų veiklos „kontrolė“ tikslas ir jų galimybė daryti įtaką reitingavimo rezultatams. Šiuo aspektu pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnį, teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai, be to, teisėjas ir teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi, nagrinėdami bylas, klauso tik įstatymo.
2. <https://teisejai.com> deklaruoja, kad „pasaulio praktikoje egzistuoja tokie projektai, kaip *teisejai.com*, pvz. www.therobingroom.com“. Visgi, šiuo požiūriu reiktų atskirti bendrosios teisės ir kontinentinės teisės sistemas. Kartu pažymėtina, kad nevyriausybinė organizacijų, kovojančių už atitinkamas vertybes (pvz., aplinkosaugą, žmogaus teisių apsaugą, etc.) praktikoje yra žinomos apklausos apie „geriausius“ ir „blogiausius“ teismų sprendimus¹. Tačiau tokios apklausos yra vykdomos pagal konkretų iš anksto nustatytą ir išviešintą kriterijų (pvz., kuris teismo sprendimas labiausiai prisidėjo prie žmogaus teisių apsaugos atitinkamais metais ir pan.). Tuo tarpu tinklapyje <https://teisejai.com> tokių vertinimo kriterijų nepateikiama, bet to, vertinama ne teisėjų veikla, o patys teisėjai. Tai sukuria prielaidas absoliučiam subjektyvumui, nemotyvuotam atskirų teisėjų išaukštinimui ar pažeminimui.
3. <https://teisejai.com> tinklapyje nurodyta, kad „šiuo metu teisėjų veiklos vertinime visuomenė, bylos šalys bei kiti proceso dalyviai (advokatai, prokurorai) nedalyvauja. Teisėjų turimų profesinių žinių lygį, gebėjimus juos taikyti praktikoje, dalyvauti teismo

¹ Žr., pvz. <https://strasbourgoobservers.com/2022/03/29/results-of-the-2021-strasbourg-observers-best-worst-poll/>

darbe ir jį organizuoti, stipriąsias ir silpnąsias teisėjų savybes vertina tik pačių teisėjų kolegos.“ Šis teiginys neatitinka tikrovės. Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija yra Teisėjų tarybos sudaryta nuolatinė komisija, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo nustatyta tvarka atliekanti teisėjų veiklos vertinimą ir nagrinėjanti kitus klausimus, susijusius su teisėjų veiklos vertinimu. Komisija sudaroma Teisėjų tarybos įgaliojimų laikui iš septynių narių: trys iš jų turi būti ne teisėjai. Keturi Komisijos narius iš teisėjų renka Teisėjų taryba, tris skiria Respublikos Prezidentas.

4. Pagrindiniai teisės aktai, remiantis kuriais taikomos atitinkamos priemonės interneto svetainių atžvilgiu, yra: Viešo naudojimo kompiuterių tinkluose neskelbtinos informacijos kontrolės ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarka, Azartinių lošimų įstatymas, Švietimo įstatymas, taip pat paminėtini Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas ir Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas. Nustačius, jog paskelbta neskelbtina informacija, galima kreiptis į Ryšių reguliavimo tarnybą ar Policijos departamentą. Be to, tais atvejais, kai interneto svetainės turinys pažeidžia asmens garbę ir orumą, dėl pažeistų teisių galima kreiptis į teismą Civilinio kodekso tvarka.
5. Nuo 2022 m. lapkričio 3 d. tinklalapis <https://teisejai.com/> nebeveikia:

Atsižvelgiant į tai, LRTA valdyba nusprendžia nutraukti tolesnį atvejo tyrimą.

LRTA valdyba